

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΟΙ ΣΥΝΤΕΚΝΟΙ

- Καλησπέρα, σύντεκνε.
- Καλή σου σπέρα, σύντεκνε.
- Ίντα κατέχεις;
- Πράμα! (Τίποτε).

Δέν ήταν ή πρώτη φορά που κατέβαινε ό γέρο-Κοσταντής στό σύντεκνο του για νά του κάνει την στερεότερη αυτή ερώτηση. Καιρό τώρα πήγαινε κα' έχοιότανε. Κορίτσι είχε νά παντρήη, ό γιωφόρ δέν μπορούσε πιά νά περιμένη, γιατί έρχότανι τά Χριστούγεννα, άρχίζε ή χειμωνιάτικη των γεωργών δουλειά και τού χρειάζοταν ή γυναίκα. Τά προικιά ήσαν έν τάξει τώρα, από καρπό. Και όμως ό γάμος δέν γινότανε. Από άναβολή σ' άναβολή. Και κατέβαινε πάντα ό γέρο-Κοσταντής από τόν Καλλιζοράτη στόν παλιό του φίλο, στην 'Αση-Γωνιά και πάντα τον γαριέταγε και τόν ρωτούσε :

- Καλησπέρα, σύντεκνε.
- Καλή σου σπέρα.
- Ίντα κατέχεις;
- Πράμα! (Τίποτε).

Και γύριζε πάλι ό σύντεκνος, βαρύν και λυπημένος στό χωριό του κα' ανέβαζε τού γάμο.

Κι ή νύφη λυπημένη, σάν μαρμενο άσπρολόουδο, ξανάβαζε τις μπατανίες, τις πιστέτες, τ' άσπρογιοιχα, τούς εσφοσιμίτες και τ' άλλα τά προικιά στις κασέλλες...

Κατέβαινε πάντα ό γέρο-Κοσταντής από τόν Καλλιζοράτη.

Ήσαν φίλοι οι δύο σύντεκνος όφ ειρήνη και σε πόλεμο. Μαζύ γιωπούσανε τούς Τούρκους, στους άνομολους καιρούς και μαζί κλέβαν τά κώλα (ζώα) στις ειρηνικές ήμέρες... Ημέρες άληποιήσανε, όπου ξεβότανε διάλογια κοπάδια και τά κλείναν μέσα στις σπηλιές. Και άρχίζε τότε τού φαγοπότι τού γλέντι, ή απόλαυση... Άληποιήσανε, μαζάριε ήμέρες... Και όταν ξεπατωθήκαν τά Τούρκικα τά προβάτα και ήγίγανε οι 'Τουρκαλάδες, ριχθηκαν στό πρόβατα τών Χριστιανών. Έτσι, σιγά-σιγά τού πράμα έγινε σινηθεία. Έβριε παλληκαριά. Άρνού δέν έχομε Άγαρηνούς νά τούς δειξομε την τέχνη μας και την παλληκαριά μας, τή δειχνομε στόν γείτονα, στό συγγνωμό, στόν φίλο...

Κι' έζέλεβαν... Κλέβαινε κοπάδια... Μιά μέρα που ήσαν κλέβαν πιά πολλά και δέν είχανε τί νά τά κάνουν, άποημοσίαν νά... παντρευτούν... Και παντρεύτηκαν μεγαλοπρεπώς και κατά τού έθιμο. Με άβηθια κλειπωμένη, που νά τρώνε βδομάδες οι προσκαλεσμένοι στα σπίτια τους...

Γιατί γάμος χωρίς κλειπωμιά σάβια, δέν θεωρείται γάμος στην περιφέρεια αυτή... Ούτε ένας καλός γιωφόρ παντρεύεται, άν δέν έχη Ξασφαλίση των καλεσμένων τή διατροφή, στην περιφέρεια, ούτε ένας καλός και φίλος της πατέρας δίνει τού κορίτσι του, σε γιωφόρ, που δέν μπορεί νά κλέψη...

Γιά τούτο κα' ό γάμος της κόρης τού γέρο-Κοσταντής άναβάλλοταν από μήνα σε μήνα. Λείπαν τά κλεμμένα γιδουρόβια. Και για τούτο ό γέρο-Κοσταντής κατέβαινε με τού χειμώνα τις βροχές και τού καλοκαιριού τις ζέρες, στόν παλιό του φίλο και σιναντόντο στην 'Αση-Γωνιά και ζήταγε τή συνδρομή του, εν όνόματι των παλιών επιχειρήσεων, της φίλιας τους και τού έθιμου.

Έκει στόν Καλλιζοράτη, τά πράγματα ήσαν κομμάτι δίσκολα. Τούς έσοφίε ή χωροφυλακή, ή έκποσισεις, ή καταδικές και τά πρόστιμα.

Έγω, έδω στην 'Αση-Γωνιά, κάτι γινότανε άκόμα. Και γι' αυτό κατέβαινε ό σύντεκνος γεμάτος έλπίδες πάντα. Μά Ξαναβότανε στό χωριό του περίλυπος, σάν πιστιός που τού σημάζαν τών έλλίδων του τού κοπάδι.

- Ίντα κατέχεις, σύντεκνε;
- Πράμα! (Τίποτε).

Σν νά φοβίσης τά παιδιά...

- Άπληδή ξερείς κανένο κοπάδι εύκολόκλητο έδω κοντά;
- Και ή άπάντημα εύχόταν ή ίδια πάντα, ψυχρά, ξερά, άμεικτική.
- Τίποτα άκόμα δέν πάραχει...
- Κι' ό γάμος άναβάλλοταν πάντα και μάζερε ή Κρυσταλλένια τά «φρονιά» της γενιά τήσρα...

Μιά μέρα όμως, έπi τέλους, ό σύντεκνος ελεε τόν καλό τού λόγο :
- Κατέχο, σύντεκνε, κατέχο!

Έκει κοντά στην Άργυρούπολι, στό χειμαδιά, ένας βοσκός έστησε τού εμπάτος του (τή στανή του). Τά προβάτα του δέν τά πρόσεχε καί πολύ. Τη νύχτα πήγαινε στό χωριό κα' άβαινε στη στανή τού παιδιά του. Θα πάνε λοιπόν νύχτα να ξεκόψουν βρα προβάτα θέ λινε... Θα γίνη γάμος μία φορά που θα τόν δικαιώτα όσο ζουν σε Σακαί κα' Άλοζόφωνα, από τή μια αρχαλιά (άσπρογαλιά) ως τήν άλλη...

- Τώρα, σύντεκνε, κάτσε εελαές. Μη γυρίσεις κέρα-πόδες (αί' έδω και άπ' εκεί) κα' έγω θα σε είδοποιήσω, τότε θα εινε ή ώρα, ελεε ό σύντεκνος της 'Αση-Γωνιάς.

Και πήγαν και καθήσανε στό σύντεκνο τού εμπάτος. Φάγανε άνθότυρο, μάζερα και χρυσοκούσουρα κα' δλο κατοπέτανε την Ξενικά τή στανή.

- Κάτσε λίγο και θα ρθή ή ώρα, ελεε ό σύντεκνος.

- Κι' ή ώρα δέν άργησε νά ρθή...

- Άκουσε, σύντεκνε, ελεε ενυ βράδι στόν γέρο-Κοσταντή, έγω θα πώ από τή εστουλάς (χωροφή) από έδω, ενυ να πās από τις «μαδαρές» (άγριοτιπές) από κει. Έγω θα ξεκόψω τά προβάτα και σν νά φοβίσης τά παιδιά. Άμα φτάσω στό φαράγγι, άπάντο στό «μεγάλο σπήλιος», θα σφουζέω. Έκει νά ρθής νά με βρής. Κατάλαδες;
- Κατάλαδα.
- Ξά σου! (Έχει καλώς).

Σαραβάς, τις μπατανίες στην κασέλα.

Ό σύντεκνος όμως της 'Αση-Γωνιάς, καθώς φαίνεται, δέν είχε πληροφορηθεί καλά. Όχι μόνο ό νοικοκύρης ήταν στη στανή του, άλλα είχε και άλλους, φίλους του, καλεσμένους έκει λέγα. Μόλις γλτόνε λοιπόν ό σύντεκνος, όταν πήγε νά κλέψη, πηδόντας, «χαρταίω» και γερμενός, ελεε κα' έπαβε όσο νά μη στό «φαράγγι» και νά κρυφτή στη σπηλιά.

Περιμένε έκει, περιμένε τόν σύντεκνο του, πουθενά όμως ό σύντεκνος, ό γέρο-Κοσταντής. Φώναζε, σφριζε, μά ούτε σιά δέν φάνηκε.

Σάν πήγε νά βραδιάση, κρυφά και φοβιάτά, τράβηξε ό σύντεκνος της 'Αση-Γωνιάς γαί τού εμπάτος του.

- Θα με περιμένη έκει, σκέφτηκε, ό σύντεκνος μου.
Μά ούτε ό σύντεκνος ήταν έκει, ούτε... τού προβάτα του. Ταμπλάς τού ήθεε τού φτωχού τού σύντεκνο.

- Μοί πήραν τού κοπάδι... Ξεφώνισε.
Κι' άρχισε νά ψάχνη βρη και βουνά νά βρη τού κοπαδιού σημάδια. Κι' άρνού παιδίτριε και γδάρθηκε από τις «Δρακονόπιτες» (στουρνάρι) και δέν άβρισε βουνά, χωριές και φαράγγια που νά νά ψάξη. Ξέπεσε στό τέλος και στού Καλλιζοράτη τού βουνο. Και σάν βρέθηκε κει, χαμένος και μουσεθεμένος από τή κούρασι, σκέφθηκε ό κακομοίρης :

- Άς πώ στού σύντεκνο τού γέρο-Κοσταντή νά ησυχάσω και ούλας (λιγά).

Μά όταν έφτασε έκει, άκουσε λύρες και τραγούδια και χορούς. Ό σύντεκνος πάντρενε τήν κόρη του...

Άκούα ήταν ολιγομίενος ό εμπάτος; που έστενε ή νύφη, κα' άκόμα στην αιδές ψήνονταν άρνά κα' άλλα εσφάζονταν στό αύλακα και άλλα ήσαν δεμένα και περμιεναν νά ρθή και ή δική τους ή σεριά! Ό 'Αση-Γωνιώτης τάχασε.

- Από πού τά ξεκόψε ό σύντεκνος... σκέφτηκε.
Μά άμα πληροφοσιε πού κοντά λώθηκε ή άζορία του. Όλα τού γάμου τά άρνά ήσανε τά δικά του! Σαστισμένος, άποσβολωμένος, χαμένος έντελώς, σφύριξε μπροστά στόν σύντεκνό του.

- Σύντεκνε, τού λέει, τά δικά μου τ' άρνά έκλεψες;
Και ό σύντεκνος, σάν νά μη σινηθεί τίποτα, τού ελεε, προσκαλώντας τού νά καθήση στό τραπέζι :

- Σκοτεινά ήτανε, σύντεκνε, νύχτα ήτανε, δέν είδα, λάθος έκανα... Κάτσε νά φάς τόφα. Θές ψητό, τί θές; **ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.**

